

”Ledarna är själviska”

Av: Kerstin Lundell

Publicerad 10 oktober 2001 14:00

- **Jorden håller på att förstöras**, säger en liten man med låg röst i en stor fullsatt sal på Älvsjömessan.

Hundratals människor i mörka kostymer och chica dräkter lyssnar knäpptysta medan Oren Lyons, historieforskare från New York, talar om hur dagens och gårdagens ledare misskött sina uppgifter, struntat i ansvaret för kommande generationer och därmed styrt utvecklingen åt helt fel håll.

- Ledarna är själviska och saknar omtänksamhet. En bra ledare ska ta ansvar för kommande generationer till sjunde ledet, säger han.

Oren Lyons har fått den publik han vill ha under Human Resource Convention 2001, som samlar personalchefer och andra som arbetar med ledarskap. Är dåligt ledarskap ett problem, så är bra ledarskap och ansvarsfulla människor med visioner en lösning.

- Utan moral kan ingen lyckas. Ni måste föra vidare frågan om moral till era ledare, säger Oren Lyons och applåderna vill inte ta slut.

Professorn väljer sina ord väl. Så är han också en eftersökt talare och jagad av medier. Men eftersom han gärna vill nå människor inom industrin så ställer han upp för en längre intervju i Ny Teknik.

- **Industrin är en del** av problemet, den är problemet. Men om saker och ting ska bli bättre måste industrin bli en del av lösningen, säger Oren Lyons.

Att industrin redan skulle vara på väg att lösa problemen avfärdar han direkt med ett skratt.

Nej, problemen är inte på väg att lösas, insikten om problemen är nämligen för dålig. Men det finns de som har skarpare blick än andra och Oren Lyons är en budbärare från den gruppen. Han är inte bara professor i American Studies vid State University of New York, han är också indianhövding från Onondagareservatet och utsedd att förmedla insikten om att det är fara å färde. Den indianska profetian om en växande vind som förebådar jordens förfall håller på att fullbordas, och inuiter från Grönland och Alaska berättar att de stora isarna smälter.

- Vi som tillhör ursprungsbefolkningar lever vid världens kant, vi är de första som ser vad som händer och de första som drabbas.

Han är förvånad över att inte fler svenskar oroar sig för att Golfströmmen håller på att bli svagare.

- Fortsätter utvecklingen riskerar Golfströmmen att försvinna. Om femton år kommer ni att kunna åka skridskor i juni, säger han.

Just det problemet går att lösa rent praktiskt. Det är bara att sluta elda fossila bränslen så kommer krafterna som driver strömmarna att upprätthållas. För att organisera hänsyn till naturen kan företag och organisationer räkna in naturresurser som kapital i ekonomiska redovisningar. Kapital ska inte förbrukas utan växa och går det att räkna på pengar går det att räkna på naturtillgångar.

i dag finns det inga företag som redovisar naturkapitalet, och vi fortsätter att elda olja. Miljöproblemen är långt

nere på listan över det som ska åtgärdas och det är själva problemet och anledningen till att Oren Lyons far jorden runt och talar om det som alla visserligen hört förr; att isarna smälter och att världen kunde vara en bättre plats.

- Vi ser en sorts galopperande kapitalism, anser Oren Lyons.

Någon sorts kollektiv brist på omtanke om såväl människor som natur styr världen just nu. Men när det handlar om att peka ut enskilda ansvariga är det svårare. Företagsledare jagas av att producera vinst och är fast i konkurrenstänkande. De dåliga ledarna är valda av några och de goda ledarna kan inte verka ensamma; en ensam ledare är ingen ledare.

- Fråga dig själv vad du kan göra, säger Oren Lyons och spänner ögonen i mig såsom representant för en bransch som inte heller tar ansvar.

De mångas engagemang behövs. Men de många har svårt att göra sin röst hörd och viktiga beslut fattas bakom stängda dörrar. Hos Onondaga fattas besluten efter diskussioner där alla deltar. Oren Lyons har förståelse för att ungdomar i Seattle och Göteborg blir frustrerade och kastar gatsten när de inte får komma till tals.

- Samhällets egna ungdomar kastar stenarna. Någon måste fråga varför.

Trots sina åsikter träffar han ledare världen runt. Under sitt besök i Sverige har han mött ledare för flera stora företag. Han gillar Sverige, för här hittar han frön till nya tankesätt. Men det lilla som görs räcker inte. Kanske behövs en stor katastrof för att människor ska vakna.

- Världen kan samla sig för att bekämpa terrorism. Då borde världen också kunna samla sig för att lösa problem som är mycket större och mycket allvarigare, säger Oren Lyons som hoppas att människor ska reagera innan katastrofen har inträffat.

Av: Kerstin Lundell

FAKTA

"HAN HAR RÄTT"

- De vet att det han säger är sant, säger Göran Gennvi, ledarskapsutvecklare på Naturakademin AB som bjöd hit Oren Lyons. Han tror att många makthavare inser att de styr åt fel håll men de är fångade av aktieägares krav. Den som stannar blir förbisprungen.

- De skämtar om att de kör ett råttrace. Men den som vinner är fortfarande en råtta. Många vill ta steget mot en bättre värld men ingen vågar vara först, säger Göran Gennvi.